

енергії, і його авторитету, і військового таланту. Зазнавши поразки на військовій ниві, Октавіан вирішив вдатися до методів дипломатичного мистецтва, нацькувавши на супротивників германців. Пам'ятаючи про бажання Оттона I відвідати Рим, він запросив його, але не для візиту доброї волі, а для прийняття з рук первосвященника імператорської корони.

Отже, постійні конфлікти зазначеного періоду, що призвели до падіння не лише усталеного порядку, а й життєвого рівня громадян, а також політична та економічна кризи, посилені порнократією, підготували умови й фактично спровокували створення германцями Священної Римської імперії.

(Далі буде)

Список використаної літератури

1. Ачлей А. Битва глобальных проектов. В 3 ч. Часть 1. Евреи, католики, шииты, "васпы" / Александр Ачлей. — Москва : Вольт, 2011. — 240 с.
2. Браун Д. Ангелы и демоны / Д. Браун ; перевод с английского Г. Б. Косов. — Москва : АСТ : Люкс, 2005. — 606 с.
3. Фраттини Э. Священный Альянс. Палачи и шпионы Ватикана / Эрик Фраттини. — Москва : Эксмо, 2007. — 576 с.

Mykola Senchenko,
Director of the Book Chamber of Ukraine, Professor
**Civilization project "Papal Empire of Rome":
from the catacomb period to the Holy Roman Empire**

The second article on the Vatican's aspirations for world domination examines the period from the birth of the civilizational project "Papal Empire of Rome" to the creation of the Holy Roman Empire by the Germans.

Keywords: Vatican; Catholics; Uniates; Jesuits; congregations; order; Rothschild; civilization projects; world domination; policy; money

References

1. Achlej A. (2011). *Bitva globalnyh projektov. V 3 ch. Chast 1. Evrei, katoliki, shiity, "vaspy"*. Moskva: Volant.
2. Braun D. (2005). *Angely i demony*. Moskva: AST: Lyuks.
3. Frattini E. (2007). *Svyashennyj Alyans. Palachi i shpiony Vatikana*. Moskva: Eksmo.

Надійшла до редакції 10 травня 2022 року

КНИГОЗНАВСТВО. ВИДАВНИЧА СПРАВА

УДК 655.4:015](477)"2021"(045)
DOI: 10.36273/2076-9555.2022.5(310).9-17

Лідія Очеретяна,
старший науковий співробітник відділу наукової підготовки
державних бібліографічних покажчиків Книжкової палати України,
e-mail: litopys@ukrbook.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5894-2955>

Книги України у дзеркалі державної бібліографії (за матеріалами бази даних державної бібліографії "Літопис книг" за 2021 рік)

У сучасному суспільстві за умов стрімкого зростання значущості інформації, її постійного оновлення та оперативності доступу до інформаційних ресурсів на перший план виходить проблема орієнтації в загальному потоці вітчизняної друкованої продукції. Важливим і соціально значущим елементом книжкової справи є покажчик "Літопис книг", що містить вичерпну бібліографічну інформацію про книги та брошури з усіх галузей знань.

Сучасні тенденції розвитку книговидавничої галузі, науки та культури віддзеркалює бібліометричний аналіз бази даних державної бібліографії книжкових видань "Літопис книг". У пропонованому аналітичному огляді репрезентовано тематичний розподіл видань у базі даних за 2021 р., що містить 15 390 бібліографічних записів відповідно до класів УДК.

Ключові слова: база даних; бібліографічна інформація; бібліометричний аналіз; книги; брошури; неперіодичні видання

Мета дослідження: аналіз тематичної спрямованості книговидавництва в Україні на основі кількісного розподілу записів у базі даних "Літопис книг" за 2021 р. за класами та розділами УДК.

Методи дослідження: бібліометричний аналіз.

Об'єкт дослідження: база даних "Літопис книг" за 2021 р.

Постановка проблеми. Система бібліографічної інформації Книжкової палати України всебічно охоплює різні види вітчизняної друкованої продукції та слугує ґрунтовною базою для створення й видання державних бібліографічних покажчиків. Найважливішим елементом системи державної поточної бібліографії є "Літопис книг" — перший орган державної бібліографії України, випуск якого було розпочато 1924 р. Джерелом його формування є база даних (БД) державної бібліографії, створена на основі бібліографічного опису й систематизації обов'язкового примірника (ОП) книжкових видань, що надходять у Книжкову палату України відповідно до Закону України "Про обов'язковий примірник документів" [1]. Покажчик виходить друком двічі на місяць і надає вичерпну бібліографічну інформацію про видані в Україні книги та брошури з усіх галузей знань: наукові, науково-популярні, навчальні, довідкові, релігійні, офіційні, суспільно-політичні, виробничо-практичні, літературно-художні й популярні, видання для дітей та юнацтва тощо.

"Літопис книг" містить у структурі допоміжні покажчики (іменний, предметний, географічний, покажчик назв, помилкових ISBN, перелік мов, якими надруковано книги), що надають додаткову інформацію та призначені для вдосконалення пошуку інформації про видання. Бібліографічні записи групують за класами, розділами та підрозділами Універсальної десятикової класифікації (УДК) відповідно до таблиць "Розташування бібліографічних записів у державних бібліографічних покажчиках на основі Універсальної десятикової класифікації" та інструкції "Використання Універсальної десятикової класифікації при формуванні структури бібліографічних покажчиків" [2—15]. Відбір книг і брошур для відображення в державному бібліографічному покажчику "Літопис книг" здійснюється з урахуванням призначення й значущості згідно з вимогами однойменної інструкції, розробленої фахівцями Книжкової палати України.

Сучасні тенденції розвитку книговидавничої галузі, науки та культури зумовлюють потребу в дослідженні повноти тематичного наповнення книжкового ринку, віддзеркалення якого є одержаний Книжковою палатою України ОП.

Найефективніше дослідити тематику книжкових видань, випущених вітчизняними видавцями, дає змогу метод бібліометричного аналізу БД державної бібліографії книжкових видань "Літопис книг".

Виклад основного матеріалу дослідження. До БД "Літопис книг" за 2021 р. увійшло 15 390 бібліографічних записів. У пропонованому огляді проаналізовано розподіл записів за галузями знань відповідно до класів УДК (діагр. 1, 2 і табл. 1—10).

На діагр. 1 наведено тематичний розподіл бібліографічних записів на книги та брошури за класами УДК у відсотках до загальної кількості записів:

- 0 Загальний клас — 1308 записів, або 8,50%;
- 1 Філософія. Психологія — 661 запис, або 4,29%;
- 2 Релігія. Теологія (богослов'я) — 385 записів, або 2,50%;
- 3 Суспільні науки — 3082 записи, або 20,03%, — за кількісним розподілом посідає друге місце;
- 5 Математика та природничі науки — 894 записи, або 5,81%;
- 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка — 1421 запис, або 9,23%, — на третьому місці;
- 7 Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт — 338 записів, або 2,20%;
- 8 Мова. Мовознавство. Лінгвістика. Література — 6432 записи, або 41,79% — на першому місці за кількістю опрацьованих видань;
- 9 Географія. Біографії. Історія — 869 записів, або 5,65%.

Діагр. 1. Розподіл книг і брошур за класами УДК

Результати бібліометричного аналізу бібліографічної інформації про книги та брошури в межах класів УДК наведено в табл. 1—10 (кількісний і відсотковий розподіл відповідно до загальної кількості записів у класі).

До класу 0 Загальний клас увійшли записи з питань науково-технічної інформації, бібліографії й бібліотечної справи, журналістики тощо. Поміж них значну частину становлять видання розділів 087.5 Публікації для молоді — 598 записів, або 45,70%, 00 Прологомена. Загальні питання науки та культури — 561 назва, або

42,89%, та 01 Бібліографія і бібліографічні покажчики. Каталоги — 57 записів, або 4,36%; найменше видань відображено у розділах 050 Серійні видання. Періодика та 08 Видання змішаного змісту. Збірники — по 1 запису, або 0,08%. У табл. 1 наведено розподіл бібліографічних записів за розділами цього класу.

Таблиця 1

Розподіл книг і брошур за розділами УДК класу 0 Загальний клас

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
00 Прологомена. Загальні питання науки та культури	561	42,89
01 Бібліографія і бібліографічні покажчики. Каталоги	57	4,36
02 Бібліотечна справа. Бібліотекознавство	29	2,22
030 Довідкові видання загального типу	7	0,54
050 Серійні видання. Періодика	1	0,08
06 Організації загального типу	35	2,68
07 Медіа. Засоби масової інформації (ЗМІ). Масова комунікація. Дослідження засобів масової інформації та комунікації	19	1,45
08 Видання змішаного змісту. Збірники	1	0,08
087.5 Публікації для молоді	598	45,70
Усього	1 308	100

У табл. 2 подано результати аналізу тематичного розподілу публікацій розділу 00 Загальні питання науки та культури. У цьому класі переважають видання підрозділу 005 Управління. Менеджмент — 244 записи, або 45,49%; друге місце посідає підрозділ 004 Комп'ютерна наука і технологія. Застосування комп'ютера. Оброблення даних — 185 записів, або 31,65%; третє — підрозділ 001 Наука та знання загалом. Організація розумової праці — 91 запис, або 16,22%; найменше записів зафіксовано в підрозділах

002 Друк загалом. Документація. Книги. Авторство — 6 записів, або 0,70%, та 003 Системи письма і писемності — 5 записів, або 0,40%.

За кількістю записів у класі 1 Філософія. Психологія переважають видання з психології — 480 записів, або 72,62%, та філософських наук — 138 записів, або 20,88%. Найменшу частку записів містить розділ 17 Філософія моралі. Етика. Практична філософія — 16 записів, або 2,42%. Тематичний розподіл видань у зазначеному класі наведено в табл. 3.

Таблиця 2

Розподіл книг і брошур за підрозділами УДК розділу 00 Загальні питання науки та культури

Назва підрозділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
001 Наука та знання загалом. Організація розумової праці	91	16,22
002 Друк загалом. Документація. Книги. Авторство	6	0,70
003 Системи письма і писемності	5	0,40
004 Комп'ютерна наука і технологія. Застосування комп'ютера. Оброблення даних	185	31,65
005 Управління. Менеджмент	244	45,49
006 Стандартизація та стандарти	12	2,14
008 Цивілізація. Культура. Прогрес	18	3,40
Усього	561	100

Таблиця 3

Розподіл книг і брошур за розділами УДК класу 1 Філософія. Психологія

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
1/14 Філософія	138	20,88
159.9 Психологія	480	72,62
16 Логіка. Епістемологія. Теорія пізнання. Методологія та логіка науки	27	4,08
17 Філософія моралі. Етика. Практична філософія	16	2,42
Усього	661	100

Клас 2 *Релігія. Теологія (богослов'я)* містить 385 записів, з яких найбільшу кількість становлять видання, присвячені християнству, — 296 назв, або 75,59%, а найменшу — з питань релігії, які виникли на Далекому Сході, — 1 запис, або 0,20%. Результати аналізу розподілу книг і брошур цієї тематики відображено в табл. 4.

Клас 3 *Суспільні науки* є одним із найбільших за обсягом — 3082 записи, його значну частину становлять книги з питань освіти, навчання та виховання — 1267 записів, або 41,11%;

права — 691 запис, або 24,23%, та економіки — 471 запис, або 15,28%. Результати аналізу розподілу видань наведено в табл. 5.

У класі 5 *Математика та природничі науки* переважають видання з питань математики — 358 записів, або 39,23%, біологічних наук — 143 записи, або 16,00%, фізики — 113 записів, або 12,30%, та хімії — 110 записів, або 12,14%. У табл. 6 наведено результати аналізу розподілу книг і брошур за розділами УДК зазначеного класу.

Таблиця 4

Розподіл книг і брошур за розділами УДК класу 2 Релігія. Теологія (богослов'я)

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
2 Релігія. Теологія (богослов'я)	6	1,56
22 Релігії, які виникли на Далекому Сході	1	0,20
23 Релігії, які виникли на Індійському субконтиненті. Індійська релігія в широкому розумінні	11	2,86
24 Буддизм	2	0,52
26 Іудаїзм	7	1,82
27 Християнство	296	75,59
28 Іслам	50	12,99
29 Сучасні духовні рухи	12	4,46
Усього	385	100

Таблиця 5

Розподіл книг і брошур за розділами УДК класу 3 Суспільні науки

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
30 Теорія, методологія та методи суспільних наук. Соціографія	17	0,55
31 Демографія. Соціологія. Статистика	157	5,09
32 Політика	130	4,22
33 Економіка. Економічні науки	471	15,28
34 Право. Юриспруденція	691	24,23
35 Державне адміністративне управління. Військова справа	175	5,68
36 Забезпечення духовних і матеріальних життєвих потреб	34	1,10
37 Освіта. Виховання. Навчання. Дозвілля	1 267	41,11
39 Етнографія. Звичаї. Традиції. Спосіб життя. Фольклор	140	2,74
Усього	3 082	100

Таблиця 6

Розподіл книг і брошур за розділами УДК класу 5 Математика та природничі науки

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
5 Математика. Природничі науки	1	0,20
502/504 Наука про навколишнє середовище. Енвіронментологія. Екологія	63	8,01
51 Математика	358	39,23
52 Астрономія. Астрофізика. Космічні дослідження. Геодезія	28	3,13
53 Фізика	113	12,30
54 Хімія. Кристалографія. Мінералогія	110	12,14
55 Геологія. Науки про Землю	17	1,90
56 Палеонтологія	3	0,60
57 Біологічні науки загалом	143	16,00
58 Ботаніка	22	2,46
59 Зоологія	36	4,03
Усього	894	100

У класі 6 *Прикладні науки. Медицина. Техніка* відображено книги та брошури з питань технології різних галузей промисловості, роботи транспорту, сільського господарства, медицини, а також видання з практичного використання загальних законів фізики, хімії, біології для отримання необхідних для життя людини матеріалів і продуктів, використання природних багатств тощо. За результатами бібліометричного

аналізу, за кількістю записів у зазначеному класі переважають видання з питань медицини та охорони здоров'я — 507 записів, або 35,68%, техніки та інженерної справи — 314 записів, або 22,10%, сільського господарства — 231 запис, або 16,26%; найменша кількість назв — із питань біотехнології та будівельної промисловості — по 6 записів, або 0,42%. Результати аналізу тематичного розподілу видань наведено в табл. 7.

Таблиця 7

Розподіл книг і брошур за розділами УДК класу 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
60 Біотехнологія	6	0,42
61 Медичні науки	507	35,68
62 Інженерна справа. Техніка загалом	314	22,10
63 Сільське господарство та суміжні науки. Лісове господарство. Землеробство. Тваринництво. Полювання. Мисливство. Рибне господарство	231	16,26
64 Домоведення. Домашнє господарство. Комунальне господарство. Служба побуту	94	6,62
65 Організація та управління підприємствами зв'язку, транспорту, торгівлі, поліграфії. Бухгалтерська справа, рахівництво. Зв'язок з громадськістю	163	11,47
66 Хімічна технологія. Хімічна промисловість і споріднені галузі	65	4,57
67/68 Різні галузі промисловості та ремесла. Легка промисловість загалом	35	2,46
69 Будівельна промисловість. Будівельні матеріали. Будівельно-монтажні роботи	6	0,42
Усього	1 421	100

У класі 7 *Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт* згруповано книги та брошури з питань архітектури, образотворчого мистецтва, музики, спорту тощо. Розділ 79 *Видовищні види мистецтва. Розваги. Ігри. Спорт* налічує 130 записів, або 39,03%; 73/76 *Образотворче мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво* — 59 записів, або 17,46%, а найменшу кількість назв містить розділ 77 *Фотографія, техніка кінематографії* — 2 записи, або 0,02%. У табл. 8 наведено результати аналізу розподілу книг та брошур за розділами УДК зазначеного класу.

Під час аналізу з'ясовано, що найбільше записів на книги та брошури — 6432 — припадає на клас 8 *Мова. Мовознавство. Лінгвістика. Література*. Переважну частину становлять бібліографічні записи на книги та брошури розділів 82 *Література. Літературознавство* — 5543 записи, або 86,17%, і 81 *Лінгвістика. Мовознавство. Мови* — 859 записів, що становить 13,36%. Незначною кількістю репрезентовано видання із загальних питань лінгвістики та літератури — 30 записів, або 0,47%. Результати аналізу розподілу видань наведено в табл. 9.

Таблиця 8

Розподіл книг і брошур за розділами УДК класу 7 Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
7.01/.09 Теорія та філософія мистецтва, методи, періоди, стилі, способи представлення зображення	58	17,16
71 Планування у межах адміністративно-територіальних одиниць. Планування у міській та сільській місцевостях. Ландшафти, парки. Сади.	13	3,85
72 Архітектура	19	5,62
73/76 Образотворче мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво	59	17,46
77 Фотографія, техніка кінематографії та подібні процеси	2	0,02
78 Музика. Музичні інструменти	57	16,86
79 Видовищні види мистецтва. Розваги. Ігри. Спорт	130	39,03
Усього	338	100

**Розподіл книг і брошур за розділами УДК
класу 8 Мова. Мовознавство. Лінгвістика. Література**

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
80 Загальні питання лінгвістики та літератури. Філологія	30	0,47
81 Лінгвістика. Мовознавство. Мови	859	13,36
82 Література. Літературознавство	5 543	86,17
Усього	6 432	100

Матеріали з питань археології, географічних, історичних наук тощо подано у класі 9 *Географія. Біографії. Історія*. Він охоплює 869 бібліографічних записів на книги та брошури, поміж яких найбільшу кількість становлять видання з історії — 490 записів, або 59,38%. Видань із краєзнавства зафіксовано 165 записів, або 15,99%, із питань географії, географічних досліджень Землі та окремих країн — 96 записів, або 11,05%. Тематичний розподіл публікацій наведено в табл. 10.

На підставі бібліометричного аналізу кількісних показників видань, опрацьованих у БД "Літопис книг" 2021 р. за розділами УДК, проведено порівняльний аналіз (діагр. 2).

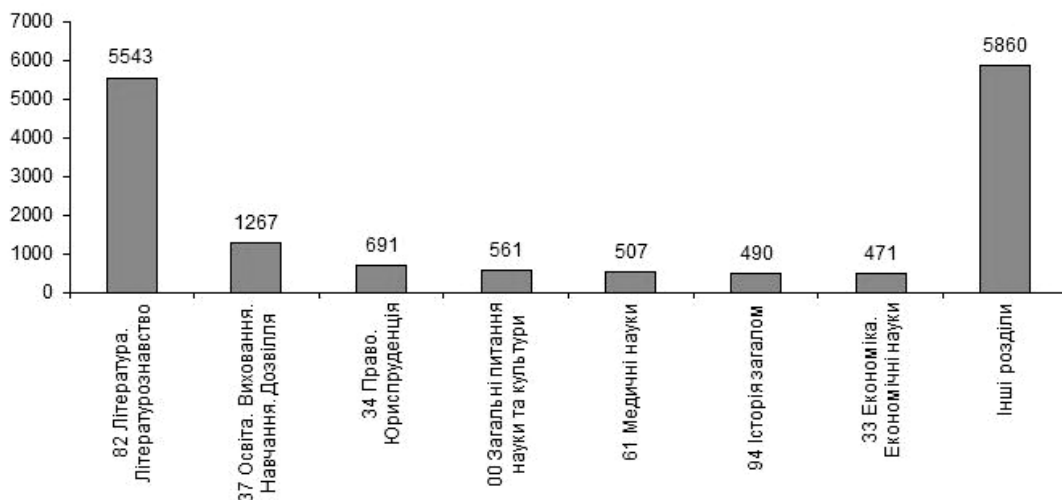
Найбільшу кількість книг і брошур зафіксовано в розділі 82 *Література. Літературо-*

знавство (5543 записи, або 36,02% загальної кількості). Друге місце посідає розділ 37 *Освіта. Виховання. Навчання. Дозвілля* (1267 записів, або 8,23%), третє — розділ 34 *Право. Юриспруденція* (691 запис, або 4,49%), четверте — розділ 00 *Загальні питання науки та культури* (561 запис, або 3,64%), п'яте — 61 *Медицинські науки* (507 записів, або 3,29%), шосте — розділ 94 *Історія загалом* (490 записів, або 3,18%), сьоме — розділ 33 *Економіка. Економічні науки* (471 запис, або 3,07%). Зазначені розділи становлять понад половину всіх записів у БД "Літопис книг", що у відсотковому відношенні відповідає 61,92%, або 9530 записам. Решта розділів разом налічують менш як половину всіх записів БД — 38,08%, або 5860 записів.

Таблиця 10

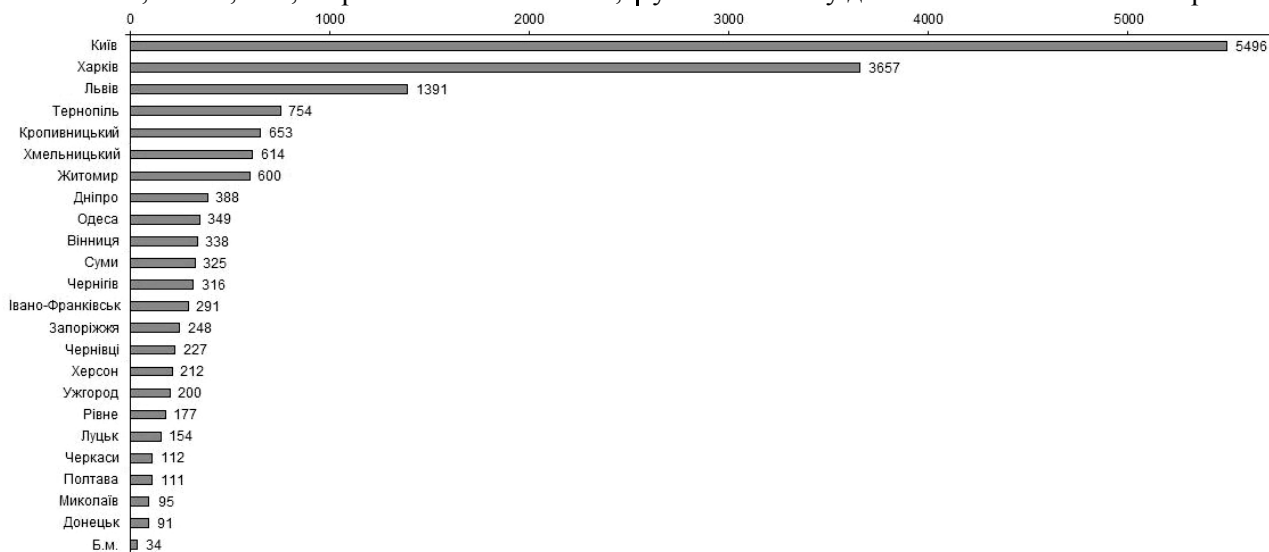
Розподіл книг і брошур за розділами УДК класу 9 Географія. Біографії. Історія

Назва розділу	К-сть записів	% від заг. к-сті записів у класі
902/904 Археологія. Передісторія. Артефакти. Археологічні пам'ятки	30	3,45
908 Краєзнавство	165	15,99
91 Географія. Географічні дослідження Землі та окремих країн	96	11,05
92 Біографічні дослідження. Генеалогія. Геральдика (гербознавство). Прапори, стяги	35	4,03
930 Історична наука. Історіографія	53	6,10
94 Історія загалом	490	59,38
Усього	869	100

Діагр. 2. Кількісний розподіл книг і брошур за розділами

Результати кількісного аналізу книг і брошур за місцем видання свідчать про те, що більшість друкованої продукції репрезентовано видавництвами та видавничими організаціями Києва та області — 5496 записів, або 33,45%, Харкова та області — 3657 записів, або 19,57%, у 2,5 раза менше їх видано у Львові та області — 1391 запис, або 7,04%. По інших областях та їхніх центрах маємо такі показники: Тернопіль — 754 назви, або 4,90%, Кропивницький — 653 записи, або 3,98%, Хмельницький — 614 записів, або 3,90%, Житомир — 600 записів, або 3,87%, Дніпро — 388 записів, або 2,52%, Одеса — 349 записів, або 2,26%, Вінниця — 338 записів, або 2,19%, Суми — 325 записів, або 2,11%, Чернігів — 316 записів,

Діагр. 3. Кількісний розподіл книг і брошур за територіальною ознакою

Висновки. За результатами аналізу БД державної бібліографії книжкових видань "Літопис книг" за 2021 р. із застосуванням методу бібліометричного аналізу виявлено, що найбільше книжкових видань випущено за тематикою, яка належить до класів УДК 0 *Загальний клас*, 3 *Суспільні науки*, 6 *Прикладні науки. Медицина. Техніка*, 8 *Мова. Мовознавство. Лінгвістика. Література* — разом 12 243, або 79,00% загальної кількості видань (художні й літературознавчі твори та книги з питань освіти, юриспруденції, економіки, медицини, науки). Решта видань, що належать до інших класів, сукупно налічують 3147 записів, або 21,00%. Докладніший розподіл книг і брошур у зазначених класах і розділах УДК наведено нижче:

— понад третину записів БД становлять видання класу 8 *Мова. Мовознавство. Лінгвістика. Література* — 6432 записи, або 41,79%, — художні та літературознавчі твори;

— у класі 3 *Суспільні науки* (3082 записи, або 20,02%) значну частку становлять видання розділів: 37 *Освіта. Виховання. Навчання. Дозвіл-*

або 2,05%, Івано-Франківськ — 291 запис, або 1,76%, Запоріжжя — 248 записів, або 1,61%, Чернівці — 227 записів, або 1,40%, Херсон — 212 записів, або 1,38%, та Ужгород — 200 записів, або 1,29%. Незначна частина книжкової продукції належить видавництвам центру та області Рівного — 177 записів, або 1,15%, Луцька — 154 записи, або 1,00%, Черкас — 112 записів, або 0,72%, Полтави — 111 записів, або 0,70%, Миколаєва — 95 записів, або 0,55%, і Донецька — 91 запис, або 0,45%. Книг і брошур без зазначення місця випуску — 34 записи, або 0,15%.

На діагр. 3 наведено кількісний розподіл книг і брошур за місцем випуску видань, що увійшли в базу даних "Літопис книг" 2021 р.

ля — 1267 записів, або 8,23%; 34 *Право. Юриспруденція* — 691 запис, або 4,49%; 33 *Економіка. Економічні науки* — 471 запис, або 3,06%;

— у класі 6 *Прикладні науки. Медицина. Техніка* зареєстровано 1421 запис, або 9,23%, що належать до таких розділів: 61 *Медицині науки* — 507 записів, або 3,29%; 62 *Інженерна справа. Техніка загалом* — 314 записів, або 2,04%; 63 *Сільське господарство та суміжні науки. Лісове господарство. Землеробство. Тваринництво. Полювання. Мисливство. Рибне господарство* — 231 запис, або 1,5%;

— у класі 0 *Загальний клас* зареєстровано 1308 записів, або 8,50%, найбільшу частку становлять видання розділу 087.5 *Публікації для молоді* — 598 записів, або 3,88%.

За територіальною ознакою, а саме за областями та їхніми центрами, лідирують Київська, Харківська й Львівська області; також зберігається тенденція до збільшення випуску книг і брошур у Тернопільській, Кіровоградській, Хмельницькій, Житомирській та Дніпропетровській областях; найменша кількість видань припадає на Полтавську, Миколаївську та Донецьку області.

Список використаних літератури та джерел

1. *Про обов'язковий примірник документів* : закон України від 9 квіт. 1999 р. № 595-XIV // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 22/23. — Ст. 199.
2. *Універсальна* десяткова класифікація (УДК) : Основна таблиця. 0/3 Загальний клас. Філософія. Психологія. Релігія. Суспільні науки / [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.] ; Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". — 2-ге вид., виправл. і допов. — Київ : Кн. палата України ім. Івана Федорова, 2008. — 383 с.
3. *Універсальна* десяткова класифікація (УДК) : Основна таблиця. 5 Математика та природничі науки. 60 Біотехнологія. 61 Медичні науки / [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.] ; Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". — 2-ге вид., виправл. і допов. — Київ : Кн. палата України ім. Івана Федорова, 2008. — 419 с.
4. *Універсальна* десяткова класифікація (УДК) : Основна таблиця. 62 Машинобудування. Техніка в цілому / [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.] ; Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". — 2-ге вид., виправл. і допов. — Київ : Кн. палата України ім. Івана Федорова, 2008. — 303 с.
5. *Універсальна* десяткова класифікація (УДК) : Основна таблиця. 63/65 Сільське, лісове, рибне та мисливське господарство. Комунально-побутове господарство. Організація виробництва, торгівлі, транспорту, зв'язку, поліграфії. Бухгалтерія. Реклама : [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.] ; Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". — 2-ге вид., виправл. і допов. — Київ : Кн. палата України, 2011. — 151 с.
6. *Універсальна* десяткова класифікація (УДК) : Основна таблиця. 66/69 Хімічна технологія. Хімічна промисловість. Різні галузі промисловості та ремесла. Будівельна промисловість : [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.] ; Держ. наук. Установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". — 2-ге вид., виправл. і допов. — Київ : Кн. палата України, 2012. — 263 с.
7. *Універсальна* десяткова класифікація (УДК) : Основна таблиця. 7/9 Мистецтво. Ігри. Спорт. Мовознавство. Художня література. Літературознавство. Географія. Історія : [підгот.: М. Й. Ахвердова та ін.] ; Держ. наук. установа "Кн. Палата України ім. Івана Федорова". — 2-ге вид., виправл. і допов. — Київ : Кн. палата України, 2011. — 147 с.
8. *Бібліографічний запис*. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1—2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. — Чинний від 2007—07—01. — Київ : Держспоживстандарт України, 2007. — 47 с. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).
9. *Бібліографічний запис*. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.80—2000, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. — [Чинний від 2008—04—01]. — Київ : Держспоживстандарт України, 2009. — III, III, 7 с., вкл. обкл. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).
10. *Бібліографічний запис*. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами (ГОСТ 7.11—2004, MOD) : ДСТУ ГОСТ 7093:2009. — [Чинний від 2009—10—19]. — Київ : Держспоживстандарт України, 2009. — 82 с., вкл. обкл. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).
11. *Видання*. Основні види. Терміни та визначення понять : ДСТУ 3017:2015. — [На заміну ДСТУ 3017—95 ; чинний від 2016—07—01]. — Київ : УкрНДНЦ, 2016. — IV, 38 с.
12. *Використання* Універсальної десяткової класифікації при формуванні структури бібліографічних покажчиків : інструкція / [уклад.: О. М. Устіннікова, О. В. Ключніченко, М. Й. Ахвердова]. — Вид. 2-ге, випр. та допов. — Київ : Кн. палата України, 2019. — 43 с.
13. *Підготовка та редагування* бібліографічних посібників у виданнях [Текст] : метод. рек. / [уклад.: П. М. Сенько, О. М. Устіннікова] ; Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". — Вид. 2-ге, без змін. — Київ : Кн. Палата України, 2017. — 66, [1] с. : табл.
14. *Складання* бібліографічного запису на книги та брошури для каталогів і картотек [Текст] : метод. рек. / [уклад.: Л. В. Вербицька, О. М. Устіннікова] ; Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". — 2-ге вид., випр. — Київ : Кн. палата України, 2017. — 63 с.
15. *Універсальна* десяткова класифікація. Структура, правила ведення та індексування (ГОСТ 7.90—2007, MOD) : ДСТУ 6096:2009. — [Чинний від 2009—07—01]. — Київ : Держспоживстандарт України, 2009. — III, III, 21, [1] с. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).

Lydiia Ocheretiana,

*Senior Researcher of the Department of Scientific Training
State Bibliographic Indexes of the Book Chamber of Ukraine*

***Books of Ukraine in the mirror of the state bibliography
(according to materials of database of the state bibliography "Book Chronicle" 2021)***

In modern society, with the rapid growth of the importance of information, its constant updating and rapid access to information resources comes to the fore the problem of orientation to provide an opportunity to navigate the general flow of domestic printed products. An important and socially significant element of the book business is the index "Chronicle of Books", which contains comprehensive bibliographic information about books and brochures from all fields of knowledge.

The bibliographic analysis of the database of the state bibliography of book editions "Chronicle of Books" provides an idea of current trends in the development of the book publishing industry, science and culture. The proposed analytical review demonstrates the thematic distribution of publications in the database for 2021, which contains 15 390 bibliographic records according to UDC classes.

Keywords: database; bibliographic information; bibliometric analysis; books; brochures; non-periodicals

References

1. Pro obov'yazkovij primirmik dokumentiv : zakon Ukraini vid 9 kvit. 1999 r. № 595-XIV. (1999). *Vidomosti Verhovnoyi Radi Ukraini*, 22/23, st. 199.
2. Ahverdova M. J. ta in. [pidgot.]. (2008). *Universalna desyatkova klasifikaciya (UDK) : Osnovna tablicya. 0/3 Zagalni klas. Filosofiya. Psihologiya. Religiya. Suspilni nauki. 2-ge vid., vipravl. i dopov.* Kyiv: Kn. palata Ukraini im. Ivana Fedorova.
3. Ahverdova M. J. ta in. [pidgot.]. (2008). *Universalna desyatkova klasifikaciya (UDK) : Osnovna tablicya. 5 Matematika ta prirodnichi nauki. 60 Biotehnologiya. 61 Medichni nauki. 2-ge vid., vipravl. i dopov.* Kyiv: Kn. palata Ukraini im. Ivana Fedorova.
4. Ahverdova M. J. ta in. [pidgot.]. (2008). *Universalna desyatkova klasifikaciya (UDK) : Osnovna tablicya. 62 Mashinobuduvannya. Tehnika v cilomu. 2-ge vid., vipravl. i dopov.* Kyiv: Kn. palata Ukraini im. Ivana Fedorova.
5. Ahverdova M. J. ta in. [pidgot.]. (2011). *Universalna desyatkova klasifikaciya (UDK) : Osnovna tablicya. 63/65 Silske, lisove, ribne ta mislivske gospodarstvo. Komunalno-pobutove gospodarstvo. Organizaciya virobnictva, trgovli, transportu, zv'yazku, poligrafii. Buhgalteriya. Reklama. 2-ge vid., vipravl. i dopov.* Kyiv: Kn. palata Ukraini.
6. Ahverdova M. J. ta in. [pidgot.]. (2012). *Universalna desyatkova klasifikaciya (UDK) : Osnovna tablicya. 66/69 Himichna tehnologiya. Himichna promislovist. Rizni galuzi promislovosti ta remesla. Budivelna promislovist. 2-ge vid., vipravl. i dopov.* Kyiv: Kn. palata Ukraini.
7. Ahverdova M. J. ta in. [pidgot.]. (2011). *Universalna desyatkova klasifikaciya (UDK) : Osnovna tablicya. 7/9 Mistectvo. Iгри. Sport. Movožnavstvo. Hudozhnya literatura. Literaturožnavstvo. Geografiya. Istorija. 2-ge vid., vipravl. i dopov.* Kyiv: Kn. palata Ukraini.
8. *Bibliografichnij zapis. Bibliografichnij opis. Zagalni vimogi ta pravila skladannya (GOST 7.1—2003, IDT) : DSTU GOST 7.1:2006.* (2007). Kyiv: Derzhspozhivstandart Ukraini.
9. *Bibliografichnij zapis. Zagolovok. Zagalni vimogi ta pravila skladannya (GOST 7.80—2000, IDT) : DSTU GOST 7.80:2007.* (2009). Kyiv: Derzhspozhivstandart Ukraini.
10. *Bibliografichnij zapis. Skorochennya sliv i slovospoluk, podanih inozemnimi yevropejskimi movami (GOST 7.11—2004, MOD) : DSTU GOST 7093:2009.* (2009). Kyiv: Derzhspozhivstandart Ukraini.
11. *Vidannya. Osnovni vidi. Termini ta viznachennya ponyat : DSTU 3017:2015.* (2016). Kyiv: UkrNDNC.
12. Ustinnikova O. M., Klyushnichenko O. V. and M. J. Ahverdova. [uklad.]. (2019). *Vikoristannya Universalnoyi desyatkovoyi klasifikaciyi pri formuvanni strukturi bibliografichnih pokazhchikiv : instrukciya.* Vid. 2-ge, vipr. ta dopov. Kyiv: Kn. palata Ukraini.
13. Senko P. M. and O. M. Ustinnikova [uklad.]. (2017). *Pidgotovka ta redaguvannya bibliografichnih posibnikiv u vidannyah : metod. rek.* Vid. 2-ge, bez zmin. Kyiv: Kn. Palata Ukraini.
14. Verbicka L. V. and O. M. Ustinnikova [uklad.]. (2017). *Skladannya bibliografichnogo zapisu na knigi ta broshuri dlya katalogiv i kartotek : metod. rek.* 2-ge vid., vipr. Kyiv: Kn. palata Ukraini.
15. *Universalna desyatkova klasifikaciya. Struktura, pravila vedennya ta indeksuvannya (GOST 7.90—2007, MOD) : DSTU 6096:2009.* (2009). Kyiv: Derzhspozhivstandart Ukraini.

Надійшла до редакції 17 травня 2022 року

РЕЦЕНЗІЇ

Новий посібник із загального документознавства

Палеха Ю. І. Методи та засоби документування : навч.-практ. посіб. / Палеха Ю. І., Алексеева К. М. ; Нац. транспорт. ун-т. — Київ : Ліра-К, 2022. — 343 с. : іл.

Навчальна література із загального документознавства, що вийшла друком до нашого часу, на

жалю, нечисленна. Початок 1997 р. поклав підручник Н. Кушнарєнко¹, що витримав вісім видань. У 2007 р. вийшов у світ навчальний посібник М. Комової "Документознавство", у якому загальні питання документознавства доповнено коротким викладом історії книги². Власну версію документознавства подала Г. Швецова-Водка³.

¹ Кушнарєнко Н. Н. Документоведение : учеб. для студ. вузов культуры. 8-е изд., стер. Киев : Знання, 2008. 459 с. (Высшее образование XXI века).

² Комова М. В. Документознавство. Львів : Тріада плюс, 2007. 294 с.

³ Швецова-Водка Г. М. Документознавство : навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 398 с. (Вища освіта XXI століття).